



## Aquelles historietes

### Còmic

#### Guerrers, corsaris, soldats i detectius

Antoni Marimón  
Documenta Balear. Palma, 2005

Josep Gálvez

La reclusió de la nostra historieta dins de l'apartat de la cultura popular dirigida als nens, durant els seus primers cents anys, va provocar el predomini dels gèneres d'aventures. Això va ser així tret del les primeres dècades del franquisme, en

què el costumisme humorístic va ocupar l'espai buit de la crònica social. En aquells anys, l'aïllament de l'exterior va afavorir un creixement vertiginós de la producció pròpia dels tebeos d'evasió publicats en el format apaisat i segons l'esquema narratiu del fulletó de *Continuarà...*

Antoni Marimón ens ofereix un estudi d'aquesta producció al llibre *Guerrers, corsaris, soldats i detectius. Els tebeos d'aventures sota el franquisme: Història i política en el còmic realista entre 1939 i 1975*. Amb aquest objectiu

ordena els tebeos segons la seva suposada inserció històrica: l'època medieval, l'edat moderna, la contemporània, l'antiga i la prehistòria, així com els condicionants històrics del còmic de ciència-ficció.

L'anàlisi se centra, d'una banda, en el rigor de la documentació i la contextualització del còmic, més aviat escàs, i de l'altra, en la presència de determinats components ideològics, com ara l'espanyolisme, la incidència de la religió, el masclisme i la utilització de la violència. La sèrie *Haza-*

*ñas Bèlicas*, de Boixcar, potser és la que més explica el nacionalcatolicisme que dominava aquells anys. En tot cas, aquest ús i abús propagandístic es fa sobre uns esquemes narratius abonats per un empobriment ideològic derivat del context industrial i de la funció cultural atribuïda a la historieta. I és que la sobreproducció va afavorir el simplisme maniqueista i persistia la distorsió de la voluntat pedagògica, omnipresent en democràcies i dictadures, de la transmissió, més o menys dissimulada, de valors conservadors.

## Molts els cridats i només un l'elegit

### Infantil i juvenil

#### Harry Potter i el misteri del príncep

J.K. Rowling  
Traducció de Xavier Pàmies  
Empúries. Barcelona, 2006  
A partir de 12 anys

Andreu Sotorra  
www.andreusotorra.com

Lord Voldemort és aquell de qui més val no dir el nom. Però, sense Voldemort, la sèrie de Harry Potter no seria el que és. Voldemort és el Maligne. Harry Potter és l'Elegit. I així com el maligne sempre acaba congregant tot de llepes al seu voltant, l'elegit per salvar el món màgic es troba més sol que la una.

En aquest sisè volum de la sèrie, els perills, els aires bèl·lics i les amenaces són encara més el teló de fons. Un bon amic de Harry Potter com és Ron corre perill. Per postres, Hermione —és ella!— i Ron no paren de picar-se les crestes. I Harry Potter es debat entre els dictats del cor i els del cap, en un camí d'amor que no és precisament de roses. Ginny, la germana de Ron, està a l'aguait.

La típica colla, doncs, una de les claus de la sèrie, es manté activa, tot i que ja ronda els 16 anys! Malgrat les 3.800 pàgines que J.K.

Rowling porta publicades, no sembla que siguin les relacions dels seus personatges el que més la preocupa. Primer és la feina. I la feina de Harry Potter és posar ordre en el pou fosc que li ha tocat en sort. Però a Harry Potter sembla també que aquesta responsabilitat li pesi cada vegada més i que cada nou conflicte li desbarati les ganes que té de viure —o morir— en pau.

Aquest sisè volum —amb 635 pàgines, unes agraiades 300 menys que l'anterior!— serveix per prendre el pols també a l'airada dels temps. Mentre s'ha anat desenvolupant la trama de Harry Potter, el món —el nostre— ja no és el que era. Els atemptats de Nova York, Madrid i Londres, el caos de l'Afganistan i l'Iraq, la incertesa de l'Iran i l'esquerda del mutis als Balcanes suren en el tractament que s'hi fa de la transgressió del món corrent al món màgic.

El bon nivell narratiu de l'autora es manté. Guanya en maduresa. I una trama, que molts voldrien que no tingués fi, però que té els dies comptats amb el setè i últim volum ple d'incògnites, i el desenllaç del personatge ja adolescent, continua estirant vells i nous lectors. ¿I el misteri del príncep? Doncs això, un misteri. Perquè sense misteri no hi hauria negoci.

### La Berta i en Martí aprenen a dir gràcies

Mireia Augé i Lídia Oliveras.

Il·lustracions d'Àngel Sauret  
Mediterrània. Barcelona, 2006  
A partir de 4 anys.

De la mà de dos petits personatges, la col·lecció intenta estalviar feina a la Supernanny i recuperar els bons hàbits. Aprendre a dir gràcies, sisplau, bon profit i a demanar perdó.



## Betty torna a fer Boop

### Freakando

#### Betty Boop

TM Hearst Holdings, Inc /  
Fleischer Studios, Inc

Carles Santamaria

Considerada la primera vampiressa dels dibuixos animats, Betty Boop està de moda 76 anys després del seu naixement. Les botigues són plenes de samarretes, jerseis, bosses, moneders, tasses i jocs de cafè amb la seva imatge. L'explosiva barreja entre innocència i sexualitat va fer d'aquest personatge una icona de la cultura popular del segle XX, plenament vigent al nou mil·lenni.

La seva història té certa gràcia. Va néixer el 1930 de



la mà de Grim Natwick, que inicialment l'havia dibuixat com una gosseta en companyia d'un altre ca anomenat Bimbo, que no va abandonar la seva condició canina, la va acompanyar en les seves aventures.

al noieta però amb una mirada plena d'ingenuïtat. Bimbo, que no va abandonar la seva condició canina, la va acompanyar en les seves aventures.

Durant la Segona Guerra Mundial, la seva imatge als avions dels EUA va recórrer els cels del món. Els soldats

la van convertir en la Nòvia d'Amèrica, malgrat els problemes que va tenir sempre amb la censura, que la considerava un perill per a la moralitat.

Betty Boop és a l'animació el que Marilyn Monroe va significar al cinema. La seva fragilitat en fa un personatge entranyable, malgrat projectar un innegable magnetisme eròtic. Les noies d'avui vesteixen roba amb la seva imatge perquè elles també volen jugar a aquest doble rol d'ingenuïtat i sensualitat.

La revisió avui dels curtmetratges en blanc i negre dels anys 30, amb la seva veu original, segur que seduirà els espectadors. Perquè Betty Boop sembla dir: "Jo no sóc sexi, és que m'han dibuixat així".



### Jocs de lluna

Xavier Vermetta. Barcanova  
Barcelona, 2005

A partir de 14 anys  
L'autor continua amb el personatge de l'Albert Jofresa, de l'anterior novel·la *N. de Néstor*. Ara, dos relats, aparentment independents, *L'home del jaguar blanc* i *108.3 FM Jocs de Lluna* s'interrelacionen.

### El manuscrit càtar

Marina Martori. La Galera. Barcelona, 2006. A partir de 12 anys

L'autora, coneguda fins ara com a Marina Rubio, entra amb aquesta novel·la en el gènere de la intriga al voltant de la incògnita del temps passat, en aquest cas, d'un manuscrit de Guillem de Foix, l'últim prefecte dels càtars.